

UNIWERSYTET PEDAGOGICZNY

im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie

INSTYTUT INFORMATYKI

Kierunek: INFORMATYKA

specjalność: Administracja Systemami Informatycznymi

Multimedia i technologie internetowe

Mateusz Bugaj

Nr albumu: 138093

Dominik Froński

Nr albumu: 138111

Gra platformowa z elementami algorytmiki

Praca inżynierska
napisana pod kierunkiem
dr Romana Czapla

Kraków 2021

Spis treści

Wstęp	4
1 Tematyka projektu	5
1.1 Gra komputerowa	5
1.2 Gra platformowa	6
1.3 Tworzenie gier komputerowych	7
1.3.1 Zespoły tworzące gry komputerowe	7
1.3.2 Etapy tworzenia gier komputerowych	10
1.3.2.1 Faza Preprodukcyjna	11
1.3.2.2 Faza Produkcyjna	12
1.3.2.3 Faza Postprodukcyjna	12
2 Fabuła gry "Tree of life"	14
2.1 Pomysły zrealizowane	14
2.1.1 Przeszłość	14
2.1.2 Teraźniejszość	14
2.1.2.1 Poszukiwanie lekarstwa	14
2.1.2.2 Mroczna Kraina	15
2.2 Pomysły niezrealizowane	21
3 Grafika	23
3.1 Rodzaje grafiki	23
3.1.1 Grafika 2D	23
3.1.2 Grafika 3D	26
3.2 Grafika w grach komputerowych	27
3.2.1 Graficzne aspekty gier	27
3.2.2 Animacje	30
3.3 Grafika w grze "Tree of Life"	30

4	Techniczne aspekty tworzenia gier komputerowych	33
4.1	Silniki gier komputerowych	33
4.2	Biblioteki do tworzenia gier komputerowych	34
4.2.1	The Lightweight Java Game Library	34
4.2.2	Biblioteka Pygame	35
4.3	Algorytmy użyte w grze "Tree Of Life"	35
4.3.1	Przeliczanie Binarne	35
4.3.2	Sortowanie bąbelkowe	35
4.3.3	Szyfr PlayFair	36
4.3.4	Drzewa Binarne	37
4.4	Testowanie Gry	38
	Zakończenie	39
	Spis rysunków	42

Wstęp

Celem pracy jest stworzenie gry platformowej inspirowanej klasyczną grą *Super Mario Bros*. Program ten zawiera własną fabułę - jest osadzony w wymyślonym historycznym świecie. Zadaniem gracza jest przeprowadzenie bohatera przez algorytmiczne oraz zręcznościowe poziomy. Praca pisana była w Python 3.7 oraz bibliotece Pygame 2.0. Gra stworzona była w dwie osoby z jasnym podziałem obowiązków:

- Pierwsza osoba odpowiedzialna była za część fabularną oraz graficzną całej rozgrywki. Jej zadania pokrywały się ze stanowiskami zaliczanymi do ról kreatywnych w profesjonalnej produkcji gier.
- Druga osoba odpowiedzialna była za część algorytmiczną całej rozgrywki. Jej zadania pokrywały się ze stanowiskami zaliczanymi do ról programistycznych w profesjonalnej produkcji gier.

Pierwszy rozdział porusza kwestie teoretyczne związane z grami komputerowymi: ukazana została historia gier oraz etapy ich tworzenia. Następnie przedstawiona została fabuła, w jakiej umieszczona została rozgrywka, oraz opisane zostały pomysły niezrealizowane podczas jej produkcji. Kolejny rozdział mówi zagadnienia związane z częścią artystyczną tej pracy - grafiką: ukazane zostały rodzaje grafik oraz sposoby ich użycia w grach komputerowych. Ostatni rozdział przedstawia część programistyczną podczas produkcji tychże projektów: opisane zostały aktualne metody ich tworzenia oraz przybliżone zostały sposoby stworzenia niniejszego projektu. Zawarte tutaj zostały przedstawione algorytmy oraz wykorzystane sposoby testowania oprogramowania.

Rozdział 1

Tematyka projektu

1.1 Gra komputerowa

Według słownika języka polskiego grą komputerową^[1] jest "gra rozgrywana na ekranie monitora; też: program komputerowy umożliwiający tę grę". Definicja ta pozwala nam zrozumieć czym jest gra komputerowa, ale nic nie mówi o rodzajach gier - a jest ich naprawdę dużo: możemy je dzielić ze względu na platformę, na której jest użytkowana, jak również dzielić z perspektywy programowania, czyli sposobu w jakim ta gra została napisana: w jakim języku, czy wykorzystane zostały silniki gier i tym podobne. Biorąc pod uwagę sposoby "używania" gier, czyli na urządzenia na których są uruchamiane powinno się używać określenia *gry video*.

Powstaje pytanie, które z pewnością nurtuje nie jednego użytkownika - "gracza": *Czym tak na prawdę jest gra komputerowa?* Przeszukując dostępne źródła literatury przedmiotu, główną cechą gry komputerowej jest dostarczanie rozrywki swoim użytkownikom. Jednak istnieją na rynku gry, których głównym przeznaczeniem jest edukacja użytkowników, wymagają one od graczy rozwiązywania łamigłówek logicznych jak również zręcznościowych.

Gry komputerowe wywodzą się od gier planszowych. Pierwszy prototyp gry elektronicznej pojawił się w 1947 roku. Do 1972 roku gry komputerowe pozostawały tylko w obrębie akademickim, kiedy to swoją premierę miała pierwsza gra komputerowa *Pong*^[2]. Początkowo gry były wydawane na automaty^[3], czyli urządzenia umieszczone w miejscach publicznych na których po wrzuceniu monety użytkownik może zagrać. Wraz z popularyzacją komputerów osobistych w latach osiemdziesiątych gry zaczęto produkować również na te platformy. Nie cieszyły się one jednak popularnością, ponieważ w tamtych czasach komputery były bardzo drogie, duże oraz przede wszystkim trudno dostępne. Pierwszymi grami, które trafiły na komputery osobiste

były tak zwane *gry tekstowe*, gdzie gracz grał w nie poprzez linię komend. Prawdziwy przełom nastąpił w roku 1982, kiedy to odbyła się premiera komputera *ZX Spectrum*, który posiadał kolorowy wyświetlacz oraz umożliwiał odtwarzanie dźwięku. Wydarzenie to zapoczątkowało historię gier platformowych, które do obecnych czasów cieszą się ogromną popularnością. Bardzo duży wpływ miała na to premiera gry *Super Mario Bros.* Kolejne lata były bardzo intensywne pod względem liczby gier wydawanych na rynku: pojawiało się coraz więcej różnych gatunków gier dzięki wykorzystywaniu coraz to nowszych technologii. Obecnie na świecie istnieje wiele platform na które tworzone są gry: telefony, konsole oraz wspomniane już komputery osobiste.

1.2 Gra platformowa

Gry platformowe to jedne z pierwszych gier, które zostały wydane na komputery osobiste z kolorowymi wyświetlaczami. Idealnym przykładem takiej gry jest *Super Mario Bros* 1.1, które wychowało pokolenia. Tego typu gry charakteryzują się przede wszystkim tytułowymi "platformami". Gracz porusza się po kolejnych poziomach, na których czekają go zadania o zróżnicowanym stopniu trudności takie jak: unikanie pułapek, pokonywanie przeciwników, zbieranie nagród takimi jak: monety, potiony, czyli eliksiry regenerujące życie, dodatkowe życia itp. Takie gry wciąż powstają i cieszą się dużą popularnością. Jednym z nowszych tytułów jest gra *Hollow Knight* 1.2, której premiera odbyła się w 2017 roku.

Rys. 1.1: Gra "Super Mario Bros" z 1986. Źródło: [4]

Rys. 1.2: Gra "Hollow Knight" z 2017 Źródło: [4]

Obecnie na rynku gier istnieje bardzo dużo takich tytułów. Są one wydawane na każdą platformę. Zazwyczaj nie wymagają one wysokiej jakości sprzętu, ponieważ najczęściej są to gry typu 2D. Idealnie nadają się one do przedstawienia różnego typu zagadnień logicznych.

1.3 Tworzenie gier komputerowych

1.3.1 Zespoły tworzące gry komputerowe

Obecnie na świecie istnieje wiele firm, które produkują gry komputerowe. W zależności od wielkości studia skład takiego zespołu może się różnić: jedne zespoły mogą składać się z kilku osób, inne natomiast z kilkuset. W procesie tworzenia gry komputerowej można wyszczególnić kilka głównych grup. Podążając za Rafałem Nowocieniem [19] wyróżnia się kilka ról niezbędnych do prawidłowego zrealizowania wszystkich etapów produkcji gry: zarządcze, kreatywne, artystyczne, programistyczne oraz wszystkie inne. Przyjętym na świecie standardem jest korzystanie z angielskiego nazewnictwa stanowisk, więc tak też będą one tutaj przedstawione. Do ról zarządczych możemy zaliczyć:

- *Investor* - jest to indywidualna osoba lub firma, która podjęła decyzję o finansowaniu produkcji gry. Zazwyczaj w zamian otrzymuje ona prawa do dystrybucji gry na rynku, dzięki czemu czerpie większość zysków ze sprzedaży. W małych zespołach czasami istnieje zjawisko polegające na tym, że wszyscy pracownicy są inwestorami - pracują oni za darmo, dzieląc się swoimi umiejętnościami podczas produkcji gry. Jeżeli ten zespół jest *startupem*, osoby dzielą się umiejętnościami w ramach *opensource*

- *Producer* - osoba pełniąca rolę *Project managera*, która jest "łącznikiem" między zespołem produkującym grę, a inwestorem. Jej głównymi zadaniami są: planowanie budżetu, rozwiązywanie problemów, pojawiających się na etapie tworzenia produkcji oraz załatwianie komunikacji między poszczególnymi członkami zespołu.
- *Lead programmer* - zawsze jest to osoba, która ma największe doświadczenie na stanowisku programisty. Jego zadaniem jest zarządzanie zespołem programistów oraz tworzenie dokumentacji technicznej gry.
- *Lead designer* - jest to osoba, która odpowiada za przebieg rozgrywki, przygotowanie scenariusza gry oraz wszystkich niezbędnych w niej mechanizmów oraz nadzorowanie pracy działu kreatywnego.
- *Art director* - osoba, która nadzoruje tworzenie warstwy wizualnej gry.

Kolejną grupą funkcji są role kreatywne. Osoby pracujące w tych zespołach odpowiadają za fabułę, wygląd poszczególnych etapów gry itp. Można tutaj zaliczyć takie stanowiska jak:

- *Game designer* - osoba będąca na tym stanowisku jest odpowiedzialna za projektowanie i testowanie mechanizmów rozgrywki. W mniejszych zespołach odpowiada ona za wszystkie poniższe pozycje w rolach kreatywnych.
- *Narrative designer/writer* - jest to osoba, która tworzy wszystkie elementy fabularne takie jak: opisy lokacji, opowieści, notatki czytane przez gracza oraz dialogi.
- *Level designer* - jest to projektant poziomów gry. Jego zadaniem jest opracowanie wyglądu danej lokacji oraz postaci spotykanych przez gracza jak również poziomy trudności gry.
- *Combat designer* - jest to osoba która przygotowuje sekwencje walk: określa liczbę życia przeciwników, poziomy trudności walk itp.
- *Economy/monetisation designer* - jego zadaniem jest ustalenie ekonomicznej wartości przedmiotów w grze. Ustala ceny towarów, tak aby w poszczególnych poziomach gracz miał odpowiednią ilość pieniędzy.

Osoby, które można przypisać do ról artystycznych są odpowiedzialne za wszystkie grafiki oraz animacje w produkcjach. Praca ta jest jedną z najważniejszych w

całym procesie tworzenia gry, ponieważ to ich grafiki będą widoczne dla końcowych użytkowników. W ich skład wchodzą takie stanowiska jak:

- *Graphic designer* - jest to osoba przygotowująca poszczególne elementy graficzne do gry. Można tę pozycję podzielić na 2 typy: graficy 2D (rysunki przedstawione są w 2 wymiarach, tzw. "płaski rysunek") oraz 3D (takie jak bryły trójwymiarowe, pojazdy i budynki).
- *GUI designer* - jego zadaniem jest przygotowanie interfejsu dla użytkownika, czyli: wyglądu ekranu gry, przycisków oraz ramki, dobrą odpowiednich czcionek do tekstów wyświetlanych na ekranie itp.
- *Motion designer/animator* - jego zadaniem jest zaprojektowanie wszystkich animacji w grze, np.: realistyczne animacje chodzenia, walki lub efektów świetlnych.
- *Cinematic designer* - do jego zadań należy projektowanie tzw. *cutscen*^[5] - czyli przerwów w grze, umieszczanych w najważniejszych momentach rozgrywki
- *Concept artist* - jego praca traktowana jest jako wzór dla wszystkich osób z działu artystycznego. Jego głównym zadaniem jest przygotowanie odręcznych grafik na podstawie których wykonywane są widzialne dla użytkownika animacje i rysunki.

Role programistyczne, polegają na tworzeniu kodu, który wykorzystuje wcześniej przygotowane grafiki, aby gra stała się bardziej przystępna dla użytkownika. Możemy tutaj wymienić:

- *Game developer* - jest to osoba, która przygotowuje kod w taki sposób, aby współgrał on z grafikami i stał się odpowiedni w odbiorze dla gracza.
- *Backend developer* - jest to specjalistyczna rola programistyczna. Osoba pracująca jako "backendowiec" odpowiada za warstwę logiczną gry, gdzie dokonywane są wszystkie obliczenia.
- *Engine programmer* - jest to osoba, która pisze bądź rozszerza zakres możliwości tzw. *silników gry*, które są narzędziami usprawniającymi pisanie kodu oraz ograniczającymi liczbę linii kodu, który by musiał być tworzony dla każdej gry.

Istnieją role, których nie można jednoznacznie zakwalifikować do żadnych z wyżej wymienionych kategorii. Osoby te często wykonują zadania z wyżej wymienionych

stanowisk oraz do ich obowiązków należy popularyzacja gry. Możemy tutaj zauważyć takie stanowiska jak:

- *Sound/music designer* - osoba zatrudniona na tym stanowisku odpowiedzialna jest za dźwięki, które możemy usłyszeć podczas rozgrywki.
- *Tester* - jedno z cięższych stanowisk podczas produkcji gier. Osoba ta szuka błędów w grze i zgłasza je osobom odpowiedzialnym za poszczególne komponenty produkcji.
- *Marketing manager* - jego zadaniem jest promowanie gry na rynku oraz współpracę z mediami.
- *Community manager* - stosunkowo nowe stanowisko podczas produkcji gier. Osoba zatrudniona jako community manager odpowiedzialna jest za utrzymywanie zainteresowania użytkowników daną produkcją, udziela odpowiedzi na wszystkie pytania graczy związane z nadchodzącym tytułem.
- *Customer service* - jego praca rozpoczyna się po premierze gry. Jest on odpowiedzialny za pomoc użytkownikom w problemach technicznych związanych z daną produkcją.
- *ASO manager* - osoba, której zadaniem jest pozycjonowanie gry w najpopularniejszych serwisach sprzedażowych.
- *Translator* - osoba zatrudniona jako translator odpowiedzialna jest za tłumaczenie tekstu - zarówno pisanych jak i mówionych - aby gra była dostępna dla szerzej grupy potencjalnych konsumentów.
- *Porting team* - jest to jedno z najtrudniejszych zadań podczas całego etapu tworzenia gier. Osoby pracujące w tym zespole zajmują się przenoszeniem gry na inne dostępne na rynku platformy, co wymaga poważnych zmian w kodzie i grafice. Zazwyczaj w skład takiego zespołu wchodzą najbardziej doświadczeni programiści i graficy.

1.3.2 Etapy tworzenia gier komputerowych

Proces powstawania gry komputerowej jest bardzo czasochłonny. Aby dana produkcja odniosła sukces, osoby odpowiedzialne za projekt muszą się ciągle rozwijać, tak aby podążać za najnowszymi trendami na rynku. W obecnych czasach na świecie jest bardzo dużo osób, które grają w takie produkcje. Większość z nich nie jest

świadoma z tego ile czasu zajmuje powstanie gry. Cały proces tworzenia produkcji bardzo trafnie opisano w [19], został on podzielony na trzy fazy:

1. Faza preprodukcyjna,
2. Faza produkcyjna,
3. Faza postprodukcyjna.

1.3.2.1 Faza Preprodukcyjna

Jest to czysto teoretyczna faza w całym etapie tworzenia gier komputerowych. Podczas jej trwania przygotowywane zostają wszystkie informacje oraz dokumenty, które będą przydatne do otrzymania efektu końcowego - publikacji gry.

Pierwszym elementem tej fazy jest opracowanie *Koncepcji gry*, czyli tego czym produkcja ma być. Określony zostaje tutaj typ gry np.: gra platformowa, rodzaj (2D bądź 3D) oraz założenia projektowe, którymi są informacje o graczu, jego podstawowe zadania itp.

Kolejnym etapem jest utworzenie *Głównego Dokumentu Koncepcyjnego*, czyli *GDD*. W tym dokumencie zawarte są szczegółowe informacje dotyczące danej gry: tematyka, grupa docelowa graczy (określany jest typ graczy, którzy mogą być zainteresowani produkcją), przedmioty dostępne w grze, szczegóły opisujące przeciwników. Bardzo ważnym elementem tego dokumentu są grafiki koncepcyjne, które przedstawiają propozycje wyglądu poszczególnych obiektów ukazanych w produkcji. Projektant gry opracowując *GDD* konsultuje go z inwestorem, głównym programistą oraz dyrektorem artystycznym w celu przedstawienia i uzgodnienia wizji danej produkcji.

Na podstawie wyżej opisanego *GDD* główny programista tworzy *Dokument Techniczny Gry*, czyli *GTD*. Zawarte są w nim wymagania sprzętowe, informacje odnośnie wykorzystywanej silnika gry oraz inne przydatne informacje techniczne. Dokument ten zawiera również harmonogram produkcji poszczególnych elementów gry. Równocześnie z *GDD* tworzony jest *Dokument Poziomów Gry*, czyli *LD*. Zawiera on w sobie informacje o poszczególnych poziomach, opisy kampanii oraz zadania dla gracza. Obydwa te dokumenty podlegają ciągłym zmianom podczas kolejnych etapów tworzenia gry.

Podczas Fazy Preprodukcyjnej tworzone są również pomocnicze dokumenty, inne niż te wyżej wymienione, są to m.in.: plan produkcji oraz budżetowy, lista dźwięków, dokumenty fabularne, plany marketingowe i wiele innych.

1.3.2.2 Faza Produkcyjna

Podczas trwania *fazy produkcyjnej* wykorzystywane są materiały opracowane podczas poprzedniego etapu. Na początku zostaje przygotowany prototyp, który jest pierwszą, bardzo okrojoną wersją gry, mającą na celu przedstawienie działania i wyglądu końcowej produkcji. Sprawdzane są tutaj również założenia początkowe z fazy preprodukcyjnej, czy zostały one zrealizowane w tworzonej grze. Kolejnym prototypem jaki zostaje przygotowany jest *Vertical Slice*. W przeciwieństwie do MVP, który służy zastosowaniom zespołu produkcyjnego, VS ma za zadanie pokazać odbiorcom jak będzie wyglądał efekt końcowy, ma ich zaciekać, aby wyczekiwali oni publikacji gry.

Ostatnim etapem tej fazy jest przygotowanie tzw. *beta buildu*. Jest to dużo bardziej rozbudowana wersja gry z którą odbiorcy mieli styczność podczas prezentowania MVP i VS. Zawiera on w sobie wszystkie zaplanowane elementy wersji końcowej, jednakże jeszcze nie do końca działające poprawnie. Służy on przede wszystkim do testowania funkcjonalności oraz do znajdywania różnych błędów, tak aby użytkownik mógł cieszyć się w pełni działającą grą. Bardzo często zauważa się że firmy działają na zasadzie *Open Beta Testów*. Oznacza to, że udostępniają oni swój produkt graczom, a oni grając sprawdzają poprawność działania.

1.3.2.3 Faza Postprodukcyjna

Ostatnia faza produkcji gry polega na opublikowaniu gry na rynku, oraz poprawianiu niezauważonych wcześniej błędów. Na tym etapie udostępniane są również dodatkowe materiały związane z tytułem, np.: ubrania z logiem gry, soundtracki, czyli ścieżki dźwiękowe użyte w rozgrywce i wiele innych.

Pierwszym krokiem jest wybranie odpowiedniego kandydata wersji gry do publikacji, tzw. *Release Candidate*. Decyzja o wyborze buildu końcowego podejmowana jest zazwyczaj przez *Project managera* oraz *Investora* bądź *Wydawcę*. Aby gra mogła przejść z fazy *Beta testów* do *RC*, musi ona przejść przez *Testy akceptacyjne*[6], które pomagają określić czy dana produkcja jest gotowa do publikacji. Sprawdza się tutaj między innymi zachowanie gry z określona wcześniej specyfikacją itp.

Gdy *RC*, przejdzie wszystkie niezbędne procedury, podejmowana jest decyzja o publikacji. Na podstawie wcześniej zbudowanego tła przez osoby zajmujące się marketingiem i promowaniem produkcji zależy powodzenie sprzedaży produktu. Producenci bardzo często korzystają w celu zwiększenia sprzedaży swojego tytułu z różnych pośredników takich jak na przykład Steam[7], który jest największym dystrybutorem gier na rynku. Przedsiębiorstwa programistyczne bardzo często decydują się na sa-

modzielne wydanie gry. Bardzo ważną rolę odgrywają tutaj serwisy społecznościowe na których prowadzona jest kampania marketingowa.

Bardzo często zdarza się, że po wydaniu danej gry firmy oferują wsparcie dla klienta. Dzieje się to ponieważ podczas testowania nie da się znaleźć wszystkich błędów działania danego tytułu. Dzięki temu użytkownik, który zauważy problem może zgłosić się do osoby wykwalifikowanej, która rozwiąże problem, tak, aby z czasem gra stała się pozbawiona błędów i zapewniała rozrywkę dla osób które zdecydują się ją zakupić.

Rozdział 2

Fabuła gry "Tree of life"

2.1 Pomysły zrealizowane

2.1.1 Przeszłość

W grze *Tree of Life* gracz wciela się w postać legendarnego wikinga o imieniu *Björn Żelaznoboki*, który jest synem *Ragnara Lothbroka* pochodzącego od nordyckiego boga *Odyna* oraz wojowniczej królowej *Lagerthy*. Swój przydomek zdobył podczas jednej z wypraw, gdzie wyróżnił się wielką odwagą i determinacją w pokonaniu podbijanego przez wikingów ludu. Tak jak ojciec jest on inteligentny i zdeterminowany: pragnął przygód oraz poznania innych kultur i narodów. Po tragicznej śmierci *Ragnar*a został on królem miasta-państwa *Kattegat*. Z jednego ze swoich nieudanych mażeństw miał córkę *Siggy*.

2.1.2 Teraźniejszość

2.1.2.1 Poszukiwanie lekarstwa

Właściwa historia przedstawiona w grze rozpoczyna się w momencie odkrycia, że córka Björna jest ciężko chora i nie ma szans na przeżycie. Bohater nie załamuje się i postanawia wyruszyć na wyprawę do odległych krain aby znaleźć dla niej lekarstwo. Podczas poszukiwań w pewnym kraju jeden z wikingów trafił na wędrowca. Włóczęga opowiedział mu o bardzo niebezpiecznym terytorium, w którym rośnie drzewo łączące ze sobą wszystkie światy - *Yggdrasil*. Według dawnych podań osoba, która dostanie się na szczyt tego starodrzewa otrzyma napój leczący wszystkie choroby.

Wojownik ucieszył się z tej informacji i zabrał wędrowca ze sobą na spotkanie z królem. Podróżnik opowiedział ze szczegółami całą historię tej krainy i przestrze gał, żeby Björn nie udawał się tam ponieważ czeka go niechybna śmierć. Miłość

bohatera do córki jest jednak tak ogromna, że zamierza on poświęcić własne życie dla niej: nie przejmuje się tym, że cała jego kompania może nie wrócić do domów. Znając ryzyko dał możliwość podjęcia decyzji swoim wikingom zdecydować czy chcą płynąć z nim czy wolą wrócić do domów. Większość z nich wybrała towarzyszenie swojemu *jarlowi* w wyprawie, ponieważ kochali go. Dzięki niemu ich wioska stała się najpotężniejszą osadą w całej Norwegii, to on zapewnił im dobrobyt i przyszłość.

Wraz z wojownikami, którzy zdecydowali się wyruszyć z królem, Björn rozpoczął przygotowania do wyprawy. Nie wiedząc jak daleka podróż ich czeka wyładowali oni drakkary do granic możliwości prowiantem, wodą oraz różnego rodzaju bronią, które zakupili w pobliskiej wiosce. Na morzu kompania spędziła dużo tygodni. Ich zapasy były na wykończeniu. Pewnego dnia, gdy byli na otwartym morzu, zastał ich sztorm: drakkary zostały oddzielone od siebie, część została zniszczona przez żywioł. Jednym ze zniszczonych statków, była łódź, którą płynął Björn. Krew nordyckiego boga *Odyna* płynąca w żyłach nordyckiego króla sprawiła, że tylko on przetrwał ten kataklizm. Po wielu dniach dryfowania na szczątkach drakkaru na morzu trafił on na dziwnie wyglądającą wyspę.

2.1.2.2 Mroczna Kraina

Plaża

Ranny i wycieczony wiking widząc, że miejsce w którym się znajduje nie sprzyja ludziom zaczął szukać schronienia. Znalazł zaciszną jaskinię w której postanowił odpocząć. Po kilku dniach spędzonych w grocie Björn postanowił poszukać jedzenia i jakiekolwiek osady. Podczas wędrówki został on jednak złapany przez dziwnie wyglądające stwory - *Draugry*[8]. Są to najbardziej mroczne stworzenia pochodzące z pierwotnych skandynawskich legend. Potwory te przypominały z wyglądu ludzi - wikingów ale w przeciwnieństwie do króla Kattegat postacie te nie żyły. Demony te są zmarłymi wojownikami, które za sprawą czarnej magii zostały wskrzeszone. Uosabiają one lęk wikingów przed zmarłymi. W postaci tych potworów зло ukazywało się przez nienawiść do wszystkiego co żyje. Żelaznoboki został zabrany do dziwnie wyglądającej cytadeli - siedziby demonów, tam został zamknięty w celi.

CONDEMNED CITADEL

Po kilku dniach przebywania w zamknięciu Björn został wezwany przed oblicze władców Draugrów - *Jormungand* - który był bogiem, przeciwnikiem Thora, boga pio-

runów, w postaci gigantycznego węża. Król wyspy chce aby wiking stał się jego sługą na co ten nie chce się zgodzić, przez co zostaje zamknięty w więzieniu i tortuowany. Pewnego dnia po męczarniach znajduje w celi mapę i list mówiący o *Drzewie Życia* o którym opowiadał mu wcześniej napotkany podróżnik. Żelaznoboki uradował się, ponieważ dotarł do miejsca gdzie chciał się znaleźć, aby uratować swoją córkę.

Kolejnego dnia, gdy znów został zabrany na tortury ukradł narzędzie, które będzie mu służyć jako wytrych do otwarcia drzwi celi. Bohater odkrył w sobie nowe pokłady siły i teraz, każdego dnia po męczarniach żłobił ukradzione narzędzie tak aby mógł on otworzyć zamek i wydostać się na wolność. Znanemu ze swojej determinacji Björnowi zajęło to kilka wieczorów. Podczas jednej z pracowitych nocy, znalazł w pobliżu drzwi na ścianie dziwną liczbę, jednak zignorował ją - twierdząc że jest to pozostałość po poprzednim więzniu.

Pewnego wieczoru po dniu pełnym tortur postanowił wcielić swój plan w życie. Przed sobą miał mechanizm 2.1 - zamek do drzwi który można było odblokować ustawiając w odpowiedniej kolejności piny.

Rys. 2.1: Wygląd mechanizmu zamka

Zamek składa się z 7 pinów. Król wikingów próbował różnych sposobów aby otworzyć drzwi jednak mu się to nie udało. Przypomniał sobie o liczbie wyżłobionej na ścianie w okolicy drzwi. Postanowił ją wykorzystać. Okazało się że liczba ta niewiele pomaga w próbie otwarcia mechanizmu zamka. Zmęczony i poirytowany Björn zaczął czytać jeszcze raz znaleziony list, w którym odnalazł wskazówkę jak przekształcić znalezioną liczbę w ciąg cyfr, służący do otwarcia drzwi.

Aby wydostać się z więzienia gracz musi przekształcić wyrytą liczbę na ciąg cyfr w systemie binarnym. Położenie poszczególnych pinów odzwierciedla '0' bądź '1'. Gdy użytkownikowi wcielającemu się w postać króla wikingów uda się rozwiązać zagadkę drzwi się otwierają. W korytarzu Björn znajduje łuk i strzały, które będą mu służyły do obrony przed napotkanymi przeciwnikami.

SVARTAL

Szczęśliwie królowi Kattegat udaje się wydostać z cytadeli, w której był więziony. Trafia on do królestwa *Mrocznych elfów* (zob. rysunek 2.2). Są to bardzo niebezpieczne istoty zamieszkujące ciemne miejsca, charakteryzujące się posiadaniem czerwonych oczu oraz szarym odcieniem skóry, co odróżnia je od innych elfów. Żyją one bezpieczne w podziemiach twierdzy *Jormunganda*.

Rys. 2.2: Przykładowy wygląd poziomu w lokacji "SVARTAL"

Björn musi się wydostać z tego królestwa. Aby tego dokonać musi skakać po półkach skalnych, na których może napotkać wrogo nastawione do siebie elfy, które mogą przejawiąć jeden z trzech stanów:

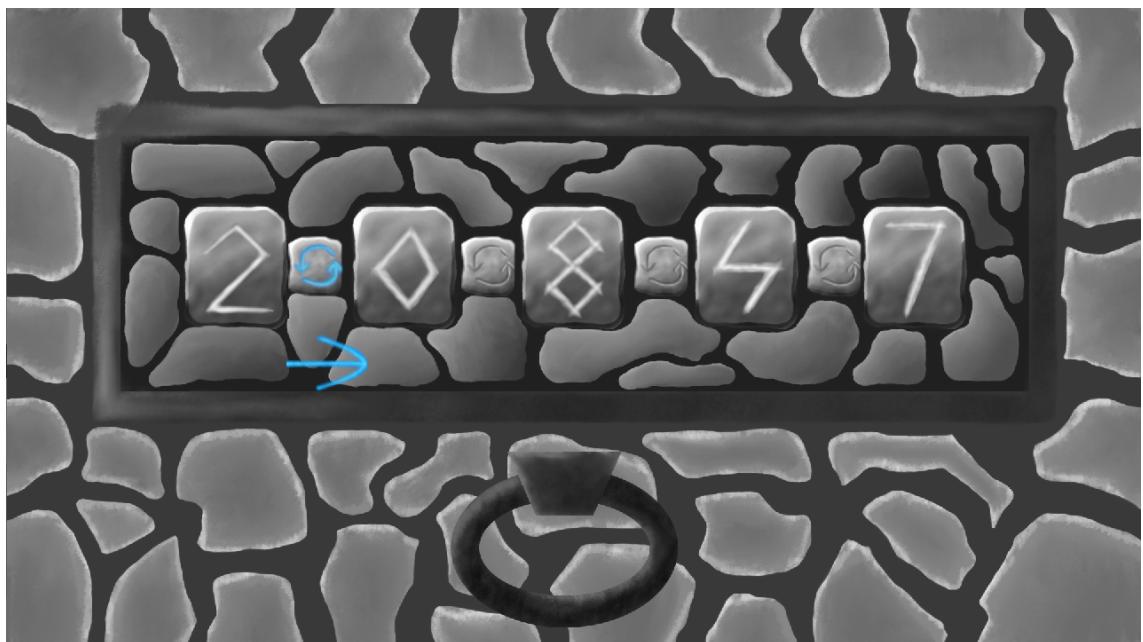
- Zdziwienie - postacie te krążą tylko po platformie, nie umieją strzelać, zazwyczaj można je unieszkodliwić jednym bądź dwoma strzałami z łuku
- Zdenerwowanie - osobniki te potrafią strzelać, w porównaniu do opisanych

wyżej gracz będzie potrzebował oddać większą ilość strzałów aby je unieszkodzić

- Rozwścieczenie - jednostki te bardzo szybko oddają swoje strzały, posiadają najczęściej dużą ilość życia, gracz musi się natrudzić aby je pokonać

Na swojej drodze gracz może zbierać dodatkowe życie oraz wskazówkę, która pomoże mu pokonać następną łamigłówkę, aby przejść do kolejnej lokalizacji.

Po dotarciu do drzwi król Kattegat musi je otworzyć układając cyfry w odpowiedniej kolejności (zob. rysunek 2.3). Mroczne elfy chcąc złapać postaci, które dostają się do ich królestwa przewidując, że strażnicy będący na skalnych półkach mogą sobie nie poradzić z intruzem stworzyły mechanizm blokujący drzwi, który znajdują tylko one. Björn podczas swojej wędrówki poprzez tę krainę może znaleźć instrukcję, opisującą w jaki sposób może otworzyć te drzwi. W przeciwnym wypadku będzie musiał próbować odgadnąć algorytm rozwiązuający tę sekwencję.

Rys. 2.3: Wygląd mechanizmu wyjścia z krainy elfów

ANCIENT FOREST

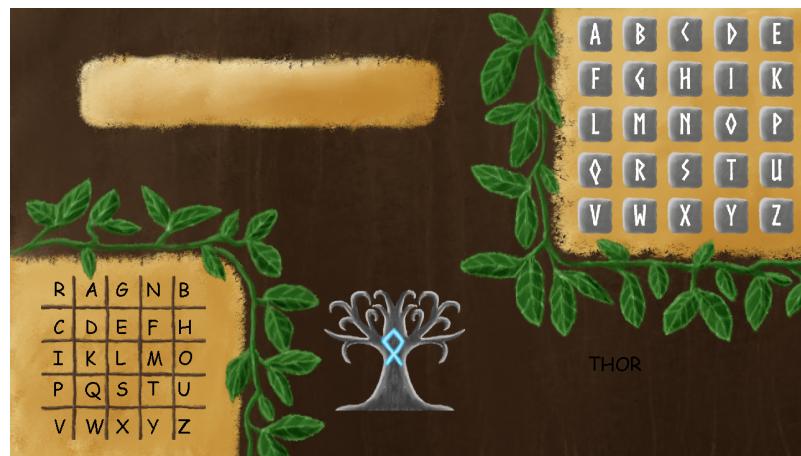
Po wydostaniu się z królestwa mrocznych elfów główny bohater trafia do starożytnego lasu (zob. rysunek 2.4). Na swojej drodze spotyka wysłane na poszukiwania przez *Jormunganda* Draugry. Tym razem nie mają one zamiaru złapać króla Kattegat - chcą go zabić, aby nie osiągnął on celu swojej podróży - *Drzewa Życia*.

Rys. 2.4: Przykładowy wygląd poziomu w lokacji "ANCIENT FOREST"

Podobnie jak w królestwie mrocznych elfów Björn musi skacząc po platformach, pokonać przeciwników oraz znaleźć wskazówkę. Tym razem jego celem nie jest wydostanie się z królestwa, chce on dostać się do drzewa, aby zdobyć lek dla swojej córki. Lokalizacja w której się znajduje jest nieprzewidywalna i pełna dziwnych mocy. Na każdym kroku na gracza czeka niebezpieczeństwo w postaci przeciwników bądź dziwnych przeszkód.

Mijając platformy u podnóża starodrzewa, oczom gracza ukazuje się ogromna brama. Aby przez nią przejść trzeba zaszyfrować słowo w odpowiedni sposób. Zielaznoboki musi łapać klocki i przeciągać je w przeznaczone do tego miejsce, tak aby powstał *szyfrogram*, czyli ciąg znaków, który po odpowiednim przekształceniu da użytkownikowi tekst jawnny, otrzymany na początku. Aby rozwiązać łamigłówkę gracz musi znać zasadę szyfrowania według *szyfru PlayFair 2.5*. Król Kattegat musi się śpieszyć, ponieważ w każdej chwili mogą na niego napaść Draugry bądź Mroczne Elfy.

Rys. 2.5: Przykładowy wygląd mechanizmu bramy

Podczas trwania ”części platformowej” poziomu król wikingów może znaleźć wskazówkę, która może mu pomóc w rozwiązaniu łamigłówki. Jeżeli jej nie zabięrze, będzie musiał próbując różnych kombinacji odnaleźć odpowiedni ciąg znaków umożliwiający dostanie się do *Yggdrasila*.

Tree of Life

Ostatnim wyzwaniem dla Björna jest przejście po odpowiednich gałęziach *Drzewa Życia* (zob. rysunek 2.6). Musi on wykorzystać ciąg liter użyty do otwarcia bramy tak, aby skacząc po odpowiednich platformach dostał się do upragnionego lekarstwa dla swojej córki. Tutaj nie czekają już na niego przeciwnicy, ponieważ wszystkie złe istoty boją się energii która promieniuje od starodrzewa.

Rys. 2.6: Przykładowy wygląd gałęzi w lokacji ”Tree Of Life”

Na każdej gałęzi jest znak z literą jaką ta odrośla reprezentuje. Po prawidłowym przejściu po odpowiedniej ścieżce Björn dostaje w swoje ręce lekarstwo, dzięki któremu może uratować życie *Siggy*. Natomiast jeżeli gracz w trakcie pokonywania poziomu pomyli się i skoczy na złą gałąź, spadnie na ziemię i będzie musiał rozpocząć swoją przygodę z pokonywaniem drzewa od początku.

2.2 Pomysły niezrealizowane

W fazie preprodukcyjnej pomysłem było utworzenie większej ilości lokalizacji w której gracz mógłby się poruszać oraz dodaniu bardziej zróżnicowanych przeciwników jak również schematów, dzięki którym inaczej odbywały by się walki z napotkanyimi podczas rozgrywki postaciami. Przedstawione tutaj lokalizacje są wybranymi z wymyślonych wcześniej, ponieważ gra która zawierała by w sobie to wszystko co zostanie poniżej opisane byłaby niedopracowana, pełna różnych błędów. Podczas tworzenia *Głównego Dokumentu Koncepcyjnego* przewidziane były następujące kolacje:

1. *CONDEMNED CITADEL* - lokacja użyta w finalnej wersji gry, w zamыśle miała być podzielona na kilka mniejszych:
  - *PRISON* - więzienna część cytadeli, lochy z których nikt nigdy nie powinien się wydostać,
  - *VALLEY OF SHADOW* - mroczna ścieżka prowadząca z cytadeli do podziemnej krainy mrocznych elfów,
2. *SVARTAL* - królestwo mrocznych elfów, lokalizacja użyta w finalnej wersji gry.
  - *MINES* - tereny kopalniane, gdzie elfy wydobywają cenne surowce,
  - *FORGES* - kuźnie w których metal zamieniany jest w oreż,
  - *CAVES* - system jaskiń nad kuźniami prowadzący na powierzchnię,
3. *ANCIENT FOREST* - ogromny starożytny las, w środku którego stoi drzewo życia - cel podróży bohatera
  - *SWAMPS* - mroczne i nieprzyjazne bagna mające odstraszyć wszystkich próbujących wejść do lasu,
  - *WILDERNESS* - gęsta puszcza u podnóża drzewa życia,

- *TREE OF LIFE* - droga wiodąca przez drzewo na jego szczyt (pomysł zrealizowany),

Głównym zamysłem było to, aby gra była w jak największym stopniu grywalna, żeby każdy mechanizm w niej zawarty działał bezbłędnie, a powiększanie gry o dodatkowe, opisane lokalizacje powodowało by generowanie większej liczby błędów.

Kolejnym elementem, który nie został do końca zrealizowany jest mechanizm walk. W *GDD* zaplanowany został oprócz mechanizmu strzelania (walki na odległość), system walk bezpośrednich za pomocą np.: miecza. Faza produkcyjna pokazała, że projekt tworzenia gry komputerowej jest dużo bardziej złożony niż zakładano na początku i 2 osoby nie są w stanie stworzyć wystarczającego zespołu, który byłby w stanie przygotować grę z kilkoma mechanizmami walk.

Ostatnią rzeczą zaplanowaną, której realizacja nie powiodła się jest liczba typów przeciwników. w *GDD* opracowani zostali:

1. *GRAUGR* - nieumarli wojownicy walczący wręcz, znajdujący się we wszystkich lokacjach, posiadają 1 punkt życia,
2. *DARK ELVES* - mroczne elfy zamieszkujące *SVARTAL*, wojownicy walczący wręcz oraz z dystansu za pomocą rzucanych sztyletów, posiadają 2 punkty życia,
3. *TROLLS* - postacie zamieszkujące starożytny las, duże i twardie, walczą wręcz oraz z dystansu: rzucają głazami. Posiadają 3 punkty życia

Przedstawione postacie przeciwników zostały zmodyfikowane tak, aby walczyły tylko z dystansu: rzucając różnymi przedmiotami. Z racji zmniejszenia liczby lokacji usunięta została postać *Trolli*.

Rozdział 3

Grafika

3.1 Rodzaje grafiki

Słowo *grafika* kojarzy się najczęściej z obrazkiem, prostym obiektem widzianym na płaszczyźnie ekranu monitora, jednak jej istota w rzeczywistości nie jest tak trywialna. Grafikę można podzielić na różne kategorie, według wielu kryteriów, między innymi:

- sposób tworzenia,
- sposób prezentacji,
- zastosowanie

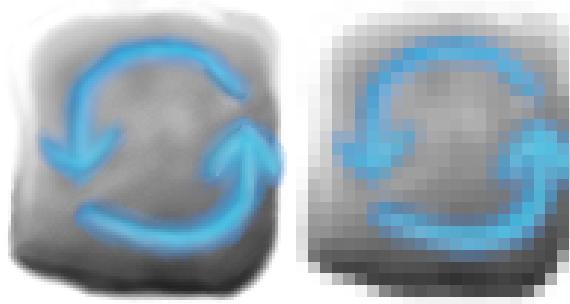
W dzisiejszych czasach obiekty graficzne znajdują zastosowanie w każdej dziedzinie naszego życia, a zwłaszcza w informatyce. Wszystko co widzi użytkownik podczas korzystania z komputera czy smartfona jest pewnego rodzaju graficznym elementem. Każdy obrazek, interfejs, a nawet tekst jest swoistą graficzną prezentacją, jednak często bardzo różną od siebie nawzajem.

3.1.1 Grafika 2D

Dla przeciętnego użytkownika najbardziej popularnym rodzajem tworów graficznych są obrazy 2D. Z uwagi na ogromne możliwości ich zastosowania są wykorzystywane w bardzo wielu projektach. Grafiki 2D można podzielić na wiele kategorii na przykład ze względu na ich przeznaczenie, jednak z praktycznego punktu widzenia lepszym podziałem jest rozróżnienie ich ze względu na sposób tworzenia.

Grafika rastrowa

W grafice rastrowej wszelkiego rodzaju obiekty tworzy się za pomocą pikseli, ponieważ z nich składa się całe "płótno", na którym powstaje grafika. Nawet okręgi oraz inne krzywe są kreowane za pomocą odpowiednio rozłożonych kwadratów - pikseli. Z takim rozwiązaniem wiąże się pewna poważna wada: im mniejsze wymiary obrazu, tym gorsza jego jakość. Oczywiście jeśli grafika ma odpowiednią ilość pikseli jest to praktycznie niezauważalne, ale przy mniejszych rozdzielczościach można dostrzec, że krzywe składają się ze schodkowo ułożonych, małych kwadratów lub prostokątów. Przez taką budowę obrazy rastrowe nie są odporne na *skalowanie*, ponieważ przy powiększaniu obrazu jeden piksel zamienia się w kilka, przez co kąty proste są bardziej widoczne. Przy pomniejszaniu obrazu mechanizm działa podobnie, tylko że liczba pikseli zostaje zredukowana, a to prowadzi do utraty danych związanych z kolorem. Dzieje się tak ponieważ każdy z pikseli przed skalowaniem może mieć inną kolorystykę, a po skalowaniu barwa wyjściowego piksela jest uśrednioną wartością barw początkowych pikseli.

Rys. 3.1: Przykład obrazu rastrowego po skalowaniu

Poza kwestią skalowania, możliwość edycji nawet pojedynczych pikseli niesie za sobą wiele zalet. Dzięki takiemu rozwiązaniu można narysować praktycznie wszystko, ponieważ w programach do edycji grafiki rastrowej takich jak na przykład *Photoshop* czy *Gimp 2*, istnieją dziesiątki narzędzi, które dają praktycznie nieograniczone możliwości. Jednym z najprostrzych narzędzi jest pędzel - podstawa przyrząd - za którego pomocą powstaje większość grafiki. Wysoką jakość obrazu można osiągnąć używając tzw. miękkich krawędzi pędzla. Jeśli pędzel rysuje obiekty w kształcie koła, miękkimi krawędziami będą zewnętrzne okręgi koła o odpowiednim stopniu przeźroczystości. Częściowa przeźroczystość pozwala na "wtapianie" w siebie różnych elementów obrazu, maskując przy tym ostre krawędzie tworzone przez piksele. Kolejną techniką pozwalającą na osiągnięcie podobnego efektu jest używanie wsze-

lakich narzędzi wygładzających, które powodują stopniowe wyrównywanie wartości barw. Takie wyrównywanie powoduje większe ujednolicenie kolorów, co owocuje gładszym przejściem pomiędzy pikselami.

Rys. 3.2: Przykład zastosowania miękkich krawędzi pędzla

Grafika wektorowa

W przeciwieństwie do grafiki rastrowej, wektorowa nie jest tworzona za pomocą pikseli. Obiekty kreowane za pomocą grafiki wektorowej opisywane są za pomocą równań geometrycznych. Dzięki takiej budowie grafiki wektorowe są odporne na utratę jakości podczas skalowania, ponieważ sama budowa obiektów się nie zmienia, a jedynie ich wyjściowe wymiary. Z pewnego punktu widzenia grafika rastrowa przypomina malowanie czegoś nowego, natomiast grafika wektorowa budowanie z istniejących już elementów. Dzięki takiej konstrukcji obrazy wektorowe znajdują szczegółowe zastosowanie na przykład w dziedzinie web development'u, gdzie logo firmy umieszczone na stronie zawsze jest w dobrej jakości, a przy odpowiednim dostosowaniu *responsywności*¹⁾, również zawsze w adekwatnym rozmiarze.

Rys. 3.3: Różnica w skalowaniu grafik wektorowej i rastrowej. Źródło: [9]

¹⁾Dostosowanie obrazu do wielkości wyświetlacza na którym jest prezentowana

3.1.2 Grafika 3D

Grafika 3D łączy w sobie aspekty zarówno grafiki rastrowej jak i wektorowej. Przestrzeń w jakiej są tworzone obiekty jest przestrzenią trójwymiarową, zamiast dwuwymiarowego "płótna", ale zasada działania jest podobna do tej wykorzystywanej w grafice wektorowej. Obiekty również są opisywane równaniami matematycznymi, a ich składowe takie jak wierzchołki, ściany czy krawędzie posiadają swoje parametry. Dzięki tym parametrom można określić wymiary oraz położenie w przestrzeni zarówno całych obiektów jak i ich składowych. Pomimo przestrzeni posiadającej trzy wymiary jesteśmy w stanie tworzyć obiekty dwuwymiarowe, służące na przykład jako tło scenerii. Najczęściej jednak grafika rastrowa w trójwymiarze znajduje zastosowanie w postaci tekstur dla obiektów 3D. W przypadku grafiki 3D bardzo ważnym aspektem jest również oświetlenie - coś nieobecnego w grafice 2D. Odpowiednio ustalone oświetlenie daje niesamowite możliwości oraz znacznie poprawia jakość finalnego produktu, dzięki bardziej realistycznemu wyglądu.

Rys. 3.4: Przykład obiektu trójwymiarowego 1

Rys. 3.5: Przykład obiektu trójwymiarowego 2

3.2 Grafika w grach komputerowych

3.2.1 Graficzne aspekty gier

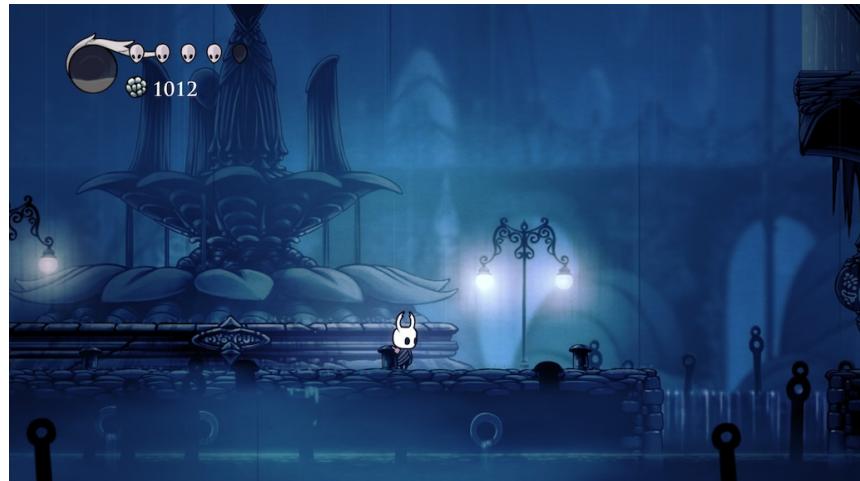
W grach komputerowych grafika jest praktycznie wszechobecna, wykorzystuje się ją w zasadzie na każdym etapie produkcji, czy promocji gry. Zależnie od rodzaju gry może być wykorzystywana grafika 2D lub 3D, najczęściej jednak obie. Więcej zastosowań znajduje grafika 2D, jednak to nie umniejsza znaczeniu obiektów 3D, które bardzo często zajmują więcej czasu podczas tworzenia, przez swoją wysoką złożoność. Obrazy dwuwymiarowe występują w grach między innymi jako:

- *Tekstury* - w przypadku gier 2D są to obrazy tworzące elementy otoczenia, postacie oraz przedmioty. W grafice 3D tekstury są obrazami specjalnie rozłożonymi na płaszczyźnie tak, aby po nałożeniu ich na obiekt 3D poprawnie go pokrywały.

Rys. 3.6: Przykładowe tekstury i przedmioty. Źródło: [10]

- *Tła* - są to obrazy mające na celu nadanie głębi grom takim jak platformowe; zależnie od wielu czynników mogą być bardzo złożone jak i bardzo proste, ponieważ nie są czymś co gracz widzi na pierwszym planie, są pewnego rodzaju wypełnieniem, akcentem.

Rys. 3.7: Przykład tła w grze. Źródło: [11]

- *Ekrany ładowania* - niezależnie od rodzaju gry, ekrany ładowania mają na celu umilenie czasu jaki gracz musi odczekać przed załadowaniem się poziomu. Często przedstawiają ciekawe widoki ze świata gry, potwory z jakimi przyjdzie graczowi się zmierzyć, albo różne ciekawostki, czy wskazówki dotyczące rozgrywki. W niektórych grach za pomocą ekranów ładowania prowadzona jest narracja - tekst, często w towarzystwie czytającego go lektora, lub filmy czy animacje.

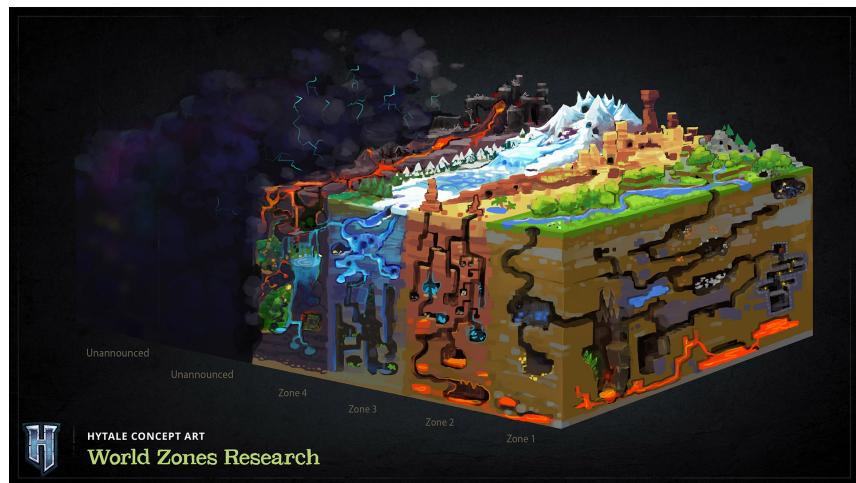
Rys. 3.8: Przykład ekranu ładowania. Źródło: [12]

- *Elementy interfejsu* - do tej kategorii elementów graficznych należą różnego rodzaju przyciski, obramowania okien, kursory, a nawet specjalnie robione na potrzeby gry czcionki.

Rys. 3.9: Przykładowy interfejs. Źródło: [13]

Poza szerokim zakresem zastosowań grafik 2D podczas produkcji gier, istnieje również inny obszar, który tak naprawdę opiera się na grafikach i animacjach związanych z grą - promocja gry. Do promocji gry najczęściej wykorzystywane spośród grafik są tak zwane *Concept Art*, czyli grafiki koncepcyjne przedstawiające to jak gra ma docelowo wyglądać lub co ma oferować. Warto również wspomnieć, że wszystkie grafiki używane podczas produkcji, czy promocji gier są grafikami rastrowymi, wyjątki stanowią jedynie obrazy takie jak logo gry zamieszczone na stronie dotyczącej produktu.

Rys. 3.10: Przykład grafiki koncepcyjnej. Źródło: [14]

3.2.2 Animacje

Animacje są bardzo ważnym aspektem w produkcji gier komputerowych. Tak jak zwykłe grafiki, mogą być bardzo zaawansowane, jak i bardzo proste. Najprostszymi animacjami są *animacje poklatkowe*, które są po prostu zbiorem grafik przedstawiających kilka stadiów ruchu. Takie grafiki są wyświetlane po sobie bardzo szybko, co powoduje złudzenie optyczne wyglądające jak ruch. Do uzyskania takiego efektu można wykorzystać zaledwie trzy grafiki, ale można użyć ich o wiele więcej, co znacząco zwiększy płynność animacji. Innym rodzajem animacji wykorzystywanym w grach są animacje tworzone przy użyciu programów do grafiki 3D takich jak *3Ds max*, czy *Blender*. Na potrzeby animacji tworzy się całe sceny, a następnie przy pomocy odpowiednich narzędzi wyznacza się tak zwane *klatki kluczowe*, w których zmienia się na przykład położenie, czy kształt obiektów. Po wyznaczeniu klatek kluczowych program sam wylicza parametry obiektów dla klatek pośrednich, tak żeby przejście pomiędzy jedną klatką kluczową, a drugą było płynne. Takie rozwiązanie wydaje się być prostsze i mniej czasochłonne od klasycznych animacji poklatkowych, ale za to wymaga o wiele większej mocy obliczeniowej.

3.3 Grafika w grze "Tree of Life"

"Tree of Life" jest dwuwymiarową grą platformową, dlatego do jej stworzenia została wykorzystana jedynie grafika 2D, a konkretnie rastrowa. Wszystkie obrazy zostały wykonane w programie *Gimp 2* oraz wyeksportowane w formacie *PNG*.

Gry platformowe często posiadają poziomy o różnej tematyce, co oznacza, że lokacje różnią się motywem przewodnim jak np. las, jaskinia, czy zima. Pomimo tych różnic między lokacjami, budowane one są w ten sam sposób - z modułowych platform. Wspomniane platformy tworzy się za pomocą pojedynczych bloków, które pokrywa ta sama tekstura. W "Tree of Life" platformy zbudowane są przy użyciu 4 wariantów tej samej tekstury - lewa i prawa krawędź, środek oraz pojedynczy, samodzielnny blok. Model postaci został utworzony na podobnej zasadzie co platformy - zbiór kilku grafik, używanych zależnie od stanu postaci w jaki wprawia ją gracz. Ruchy postaci osiągane są przy użyciu najprostszej animacji poklatkowej - szybka zmiana obrazów przedstawiające różne pozy bohatera.

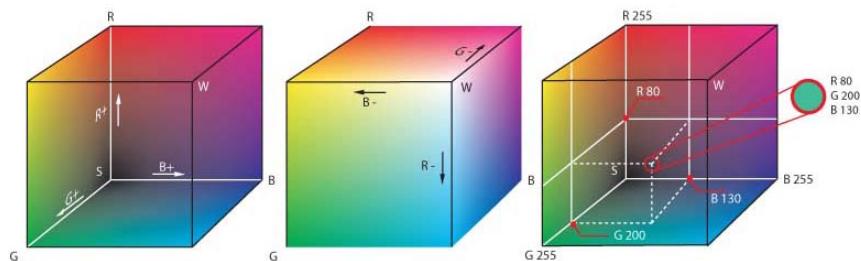
Rys. 3.11: Przykład różnych pozycji bohatera.

Rys. 3.12: Przykład modułów platformowych.

Model RGB

W modelu barw *RGB - Red Green Blue* kolory powstają poprzez połączenie światła o kolorach czerwonym, zielonym oraz niebieskim. Każdemu z kolorów początkowych można przypisać wartość od 0 do 255, a ponieważ model *RGB* jest modelem *addytywnym*, przypisanie każdej składowej wartości równej 0 da kolor czarny - brak światła, natomiast po przypisaniu wartości 255 dla każdej składowej, otrzymamy kolor biały - pełne światło. Dzięki tak dużemu zakresowi przypadającemu na każdy z kolorów bazowych można uzyskać ponad 16 milionów barw, co daje ogromne możliwości podczas tworzenia obrazów.

Rys. 3.13: Graficzna prezentacja modelu RGB. Źródło: [15]

Format PNG

Format *PNG* charakteryzuje bezstratna kompresja danych, która pozwala na wykorzystanie pełnej gamy kolorów modelu *RGB* bez straty na jej jakości. W *PNG* dostępny jest również *Kanał Alfa*, który umożliwia zastosowanie przeźroczystości. Dzięki jej wykorzystaniu postać w grze nie przypomina prostokąta, pomimo iż "plotno", na którym zastała narysowana jest w kształcie prostokąta. Takie rozwiązanie pozwala również na gładkie wtapianie w siebie różnych grafik, a tym samym mniejszą widoczność pojedynczych pikseli.

Gimp 2

Gimp 2 to zaawansowany program do edycji grafiki rastrowej, posiadający dziesiątki narzędzi dających niemal nieograniczone możliwości. Do tworzenia grafik użytych w grze "Tree of Life" zostały wykorzystane między innymi następujące przybory:

- *Pędzel* - Najbardziej podstawowe narzędzie w programach do grafiki rastrowej.
- *Rozsmarowywanie* - Narzędzie służące do rozmywania pikseli ze sobą sąsiadujących, w odpowiednim kierunku.
- *Rozjaśnianie/Przyciemnianie* - Za pomocą tego przyboru można rozjaśnić lub przyciemnić punktowo obszary obrazu, dzięki czemu można uzyskać na przykład efekt cienia.

Poza powyższymi narzędziami, w dużym stopniu została wykorzystana budowa warstwowa obrazu, dzięki której można pracować na jednym elemencie obrazu, nie ingerując w pozostałe.

Rozdział 4

Techniczne aspekty tworzenia gier komputerowych

4.1 Silniki gier komputerowych

Obecnie na rynku istnieje wiele firm specjalizujących się w tworzeniu gier komputerowych. Wykorzystują one najrózsnejsze technologie, aby ich produkcje były chętnie nabywane przez użytkowników. Jednym z ważniejszych elementów powstania dobrej produkcji jest dobranie odpowiedniego *silnika gry*, czyli głównej części kodu gry komputerowej, który jest dostępny razem z odpowiednim środowiskiem programistycznym. Jego głównym zadaniem jest ułatwienie pracy podczas tworzenia poszczególnych elementów oraz interakcję między nimi. Czasami zdarza się, że silnik gry ma wbudowane w siebie moduły do obsługi grafik, sieci oraz sztucznej inteligencji.

Istnieje bardzo duża ilość dostępnych silników umożliwiającym programistom tworzenie gier komputerowych. Można tutaj wyróżnić:

- *Unity* - jest to jeden z najpopularniejszych silników. Stworzony przez firmę *Unity Technologies* i opublikowany w 2005 roku. Jego zaletą jest obsługiwanie większości platform dostępnych na rynku. Jest on doskonały dla początkujących twórców, ponieważ jest bardzo intuicyjny. Dla twórców, których dochody nie przekraczają 100 tysięcy dolarów rocznie jest on darmowy.
- *Source Engine* - jest to silnik objęty prawami zamkniętego oprogramowania, stworzony przez firmę *Valve*. Swoją premierę miał w 2004 roku wraz z wydaniem kultowej gry *Half-Life 2*. Z biegiem lat był on ulepszany o coraz to nowe funkcjonalności, w efekcie czego w oparciu o niego powstało wiele popularnych

tytułów: *Counter-Strike: Global Offensive*, *Dota 2* oraz wiele innych.

- *Unreal Engine* - wydany w 1998 roku przez firmę *Epic Games* wraz z grą *Unreal* silnik *Unreal Engine* jest jednym z najpopularniejszych silników gier na świecie. Wprowadzono w nim *schematy*, które umożliwiają osobom nieznającym języka programowania *C++* na pracę z nim.
- *REDengine* - jest to silnik opracowany przez polskie studio *CD Projekt RED* na potrzeby ich własnych produkcji. Wykorzystany został w grach z serii *Wiedźmin* oraz w grze *Cyberpunk 2077*. Jego główną zaletą jest możliwość projektowania złożonej oraz nieliniowej fabuły.

4.2 Biblioteki do tworzenia gier komputerowych

Obok silników gier komputerowych na rynku dostępne są również biblioteki służące do tworzenia tytułów. Mimo ich małej popularności oraz większego skomplikowania podczas procesu powstawania gry na ich podstawie również powstało kilka produkcji, które zawiadnęły rynkiem gier.

4.2.1 The Lightweight Java Game Library

Czołowym tytułem, który powstał dzięki bibliotece służącej do produkcji gier jest najpopularniejsza produkcja na świecie *Minecraft Java Edition*(zob. rys. 4.1). Tytuł ten został napisany w oparciu o bibliotekę *The Lightweight Java Game Library*, w skrócie *LWJGL*. Jest to biblioteka dla języka *Java*, która zawiera w sobie biblioteki powszechnie stosowane podczas tworzenia gier takie jak: *OpenGL*, *Vulkan*, *OpenAL* oraz *OpenCL*. Zapewnia również dostęp do urządzeń peryferyjnych umożliwiających sterowanie grą.

Rys. 4.1: Przykładowy zrzut ekranu z gry *Minecraft Java Edition*.

Źródło: [16]

4.2.2 Biblioteka Pygame

W projekcie *TreeOfLife* wykorzystana została biblioteka *pygame*. Stworzona została przez *Pete Shimmersa* w oparciu o biblioteki *SDL*. Jest ona udostępniona na zasadach wolnego oprogramowania i dystrybuowana na licencji *LGPL*¹⁾. Została ona napisana w języku programowania *Python*, który obecnie jest jednym z popularniejszych na rynku. Pozwala ona na wyświetlanie na ekranie grafik 2D oraz obsługę klawiatury czy też myszy. Jest ona bardzo prosta w obsłudze, co jest jej dużą zaletą. W przeciwieństwie do innych tego typu bibliotek, nie ma aż tak dużej liczby wbudowanych funkcji, więc aby osiągnąć zamierzony efekt programista musi zdać się na swoje umiejętności i wyobraźnię, żeby uzyskać satysfakcjonujący efekt.

4.3 Algorytmy użyte w grze "Tree Of Life"

Podczas procesu tworzenia gry *Tree Of Life* wykorzystany został system kontroli wersji - git. Dzięki zastosowaniu tego narzędzia możliwe było wersjonowanie powstałego kodu. Pełny kod programu oraz przedstawione algorytmy znajdują się w repozytorium Github[17].

4.3.1 Przeliczanie Binarne

Przeliczanie Binarne jest podstawową operacją używaną w informatyce. W systemie dwójkowym liczby zapisujemy za pomocą cyfr 0 i 1. *System dwójkowy* jest używany w implementacji sprzętowej, która odpowiada stanom "włączony" i "wyłączony" jak również w celu zminimalizowania przekłamania danych. Podstawą w tej notacji jest liczba 2: oznacza to że kolejne cyfry w tym systemie są jej potęgami.

4.3.2 Sortowanie bąbelkowe

Sortowanie bąbelkowe jest jednym z najstarszych algorytmów służących do sortowania. Jest to nieefektywny algorytm, ponieważ jego złożoność obliczeniowa czasowa jest rzędu $O(n^2)$. Polega on na zamianie sąsiadujących ze sobą elementów do czasu napotkania większego od niego elementu. W pesymistycznym przypadku program ten z każdym kolejnym krokiem będzie miał o jeden element mniej do porównania. Sytuacja ta będzie miała miejsce gdy danymi wejściowymi będzie otrzymana lista posortowana w sposób odwrotny do oczekiwaneego.

---

¹⁾ *LGPL* - licencja bardzo podobna do *GPL*, jednak w przeciwieństwie do niej nakłada ograniczenia tylko na poszczególne pliki źródłowe, a nie na cały program

4.3.3 Szyfr PlayFair

Szyfr PlayFair jest jednym z prostszych algorytmów szyfrujących. Został on wynaleziony w 1854 roku przez sir Charlesa Wheatstone'a, spopularyzował go baron Lyon Playfair, skąd wzięła się jego nazwa. Był on używany podczas I wojny światowej przez armię brytyjską. Polega on na podziale tekstu wejściowego na pary liter - gdy długość tekstu jest nieparzysta, na koniec ciągu znaków należy dodać literę na przykład 'z' - oraz zamianie ich na inną parę liter według ścisłe określonych zasad:

- Jeżeli obie litery znajdują się w tym samym wierszu, zamieniane zostają na litery sąsiadujące z prawej strony według tablicy szyfrującej - jeżeli litera będzie znajdować się w ostatniej kolumnie należy zastąpić ją znakiem z pierwszej kolumny, lub
- Jeżeli obie litery znajdują się w tej samej kolumnie, zamieniane zostają na litery sąsiadujące z dołu według tablicy szyfrującej - jeżeli litera będzie znajdować się w ostatnim wierszu, należy zastąpić ją znakiem z pierwszego wiersza, lub
- W pozostałych przypadkach daną parę liter należy zastąpić znakami leżącymi na przecięciu wierszy i kolumn, w jakich dane wejściowe się znajdują.

Do szyfrowania użyta zostaje również tablica szyfrująca, która składa się z niepowtarzających się liter alfabetu. Może zostać zastosowany również klucz szyfrowania - słowo, które umieszcza się na początku danej tablicy szyfrowania, a resztę znaków ustawia się zgodnie z zasadą niepowtarzalności ustawia się w kolejności alfabetycznej na dalszych miejscach tablicy(Rys. 4.2).

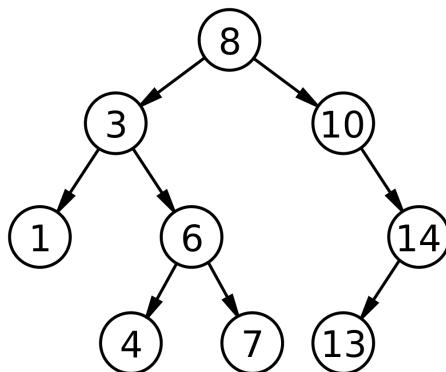
Proces odszyfrowania danego szyfrogramu polega na odwróceniu działań związanych z szyfrowaniem, czyli: litery, które zamieniane były na te sąsiadujące z prawej- zamieniane są na te z lewej, te zamieniane na te z dołu, na te z góry.

T	H	O	R	A
B	C	D	E	F
G	I	K	L	M
N	P	Q	S	U
V	W	X	Y	Z

Rys. 4.2: Przykładowa tablica szyfrowania

4.3.4 Drzewa Binarne

Drzewa Binarne(Rys. 4.3) są dynamicznymi strukturami danych tworzonymi zgodnie z zasadą, że każde lewe poddrzewo zawiera elementy mniejsze od *węzła*²⁾, natomiast prawe poddrzewo zawiera elementy większe od tegoż elementu. Każdy z węzłów oprócz wartości (klucza), przechowuje również wskaźniki na swojego lewego i prawego potomka jak również i na swojego przodka³⁾. Każde drzewo binarne posiada tzw. *korzeń* - pierwszy węzeł, który nie posiada elementu nadzakazanego. W przeciwieństwie do innych typów drzew, drzewo binarne może posiadać co najwyżej dwoje dzieci - poddrzew.

Rys. 4.3: Przykładowe drzewo binarne o wysokości 3. Źródło: [18]

²⁾ *węzeł* - element nadzakazny dla poddrzew

³⁾ *przodek* - element nadzakazny dla danego węzła

4.4 Testowanie Gry

Gra *Tree Of Life* została przetestowana za pomocą testów manualnych. Są to testy bazujące główne na zasobach ludzkich. Jest to czasochłonny proces, ponieważ tester musi sprawdzać każdą funkcjonalność ręcznie. Są one również bardziej podatne na błędy w porównaniu do testów automatycznych, gdzie proces sprawdzania programu odbywa się za pomocą wcześniej przygotowanych skryptów - scenariuszy.

Testerami gry *Tree of Life* byli potencjalni gracze, jak również zawodowi testerzy. Każda osoba po zakończonej rozgrywce odpowidała na następujące pytania:

1. *Czy podczas grania w grę TreeOfLife natrafiliś na jakieś błędy (tzw. bugi)?*
2. *Czy znalezione błędy przeszkadzały w rozgrywce?*
3. *Czy gra jest grywalna?*
4. *Czy sposób przedstawienia algorytmów w grze był jasny/zrozumiały?*

Podczas testowania testerzy natrafili na różnego rodzaju błędy. Były one głównie związane z poziomami platformowymi, natomiast poziomy w których użytkownik musiał rozwiązać zagadkę algorytmiczną działały bez zarzutów. Większość z napotkanych błędów dotyczyła generowania przeciwników: nie poruszali się oni po całej dostępnej platformie, jedynie po jej niewielkiej części. Część z graczy zauważała również problem z wykrywaniem kolizji. Jednak te błędy nie przeszkadzały w rozgrywce.

Algorytmy przedstawione w produkcji według oceny testerów były w sposób zrozumiały.

Zakończenie

Pomimo faktu rozpoczęcia pracy w marcu 2020 roku gra nie została w pełni skończona. Jest ona ciągle udoskonalana oraz rozbudowywana o coraz to nowe elementy. Bazując na doświadczeniu przy tworzeniu gry *Tree Of Life*, która była niekomercyjnym, dwuosobowym projektem, można wyobrazić sobie jak wielki wysiłek muszą włożyć firmy zajmujące się profesjonalnym tworzeniem gier, aby ich tytuły cieszyły się niesłabnącą popularnością. *Tree Of Life* mimo, że nie jest dużą produkcją zawiera w sobie kilka niedociągnięć - które będą eliminowane aby przyszli użytkownicy mogli choć w niewielkim stopniu poznać podstawy świata informatyki, bądź sprawdzić swoją wiedzę na jego temat. Po zakończeniu prac nad grą można stwierdzić, że dwuosobowy zespół to stanowczo za mało na stworzenie rozbudowanej produkcji, która nie będzie miała błędów utrudniających bądź ułatwiających rozgrywkę.

W przyszłości planowane jest przeniesienie gry na silnik *Unity*, oraz rozbudowanie jej o większą liczbę poziomów oraz dodanie wyboru poziomu trudności rozgrywki, tak aby użytkownik mógł wybrać na jakim stopniu zaawansowania chce grać.

Bibliografia

- [1] <https://sjp.pwn.pl/slowniki/gra%20komputerowa.html>. Dostęp: 2020-12-05.
- [2] <https://pl.wikipedia.org/wiki/Pong>. Dostęp: 2020-12-05.
- [3] https://pl.wikipedia.org/wiki/Automat_do_gry. Dostęp: 2020-12-05.
- [4] <https://www.telepolis.pl/images/2020/07/super-mario-bros.jpg>. Dostęp: 2020-01-12.
- [5] <https://sjp.pl/cutscena>. Dostęp: 2020-12-05.
- [6] <https://testerzy.pl/baza-wiedzy/testowanie-akceptacyjne>. Dostęp: 2020-12-05.
- [7] www.steampowered.com. Dostęp: 2020-12-05.
- [8] <https://historiamniejznanaizapomniana.wordpress.com/2015/12/01/draugr-nieumarly-wiking/>. Dostęp: 2020-12-05.
- [9] <http://roznice.com/technologia/komputery/roznice-miedzy-grafika-rastrowa-a-grafika-wektorowa/>. Dostęp: 2020-01-12.
- [10] <https://craftportal.pl/paczki-zasobow-tworzyc-modele-3d-czesc-1/28718>. Dostęp: 2020-01-12.
- [11] <https://steamcommunity.com/sharedfiles/filedetails/?id=1368519389>. Dostęp: 2020-01-12.
- [12] <http://www.ps2hardcore.net/forum/viewtopic.php?t=3852&p=122218>. Dostęp: 2020-01-12.
- [13] <https://www.artstation.com/artwork/2AYqe>. Dostęp: 2020-01-12.

- [14] <https://hytalegame.pl/wprowadzenie-do-generatora-swiatow-hytale/>. Dostęp: 2020-01-12.
- [15] https://pl.wikipedia.org/wiki/Plik:RGB_farbwuerfel.jpg. Dostęp: 2020-01-13.
- [16] https://cdn.benchmark.pl/uploads/backend_img/c/recenzje/2020_04/10323_Co_to_Minecraft_poradnik/Minecraft_2.jpg. Dostęp: 2020-01-12.
- [17] <https://github.com/Paarzivall/Praca-Inzynierska>.
- [18] https://pl.wikipedia.org/wiki/Drzewo_binarne#/media/Plik:Binary_tree.svg. Dostęp: 2020-01-12.
- [19] Rafał Nowocień. *Tworzenie gier komputerowych. Kompendium producenta*. Helion, Poland, 2019.

Spis rysункów

1.1	Gra "Super Mario Bros" z 1986. Źródło: [4]	6
1.2	Gra "Hollow Knight" z 2017 Źródło: [4]	7
2.1	Wygląd mechanizmu zamka	16
2.2	Przykładowy wygląd poziomu w lokacji "SVARTAL"	17
2.3	Wygląd mechanizmu wyjścia z krainy elfów	18
2.4	Przykładowy wygląd poziomu w lokacji "ANCIENT FOREST"	19
2.5	Przykładowy wygląd mechanizmu bramy	20
2.6	Przykładowy wygląd gałęzi w lokacji "Tree Of Life"	20
3.1	Przykład obrazu rastrowego po skalowaniu	24
3.2	Przykład zastosowania miękkich krawędzi pędzla	25
3.3	Różnica w skalowaniu grafik wektorowej i rastrowej. Źródło: [9]	25
3.4	Przykład obiektu trójwymiarowego 1	26
3.5	Przykład obiektu trójwymiarowego 2	26
3.6	Przykładowe tekstury i przedmioty. Źródło: [10]	27
3.7	Przykład tła w grze. Źródło: [11]	28
3.8	Przykład ekranu ładowania. Źródło: [12]	28
3.9	Przykładowy interfejs. Źródło: [13]	29
3.10	Przykład grafiki koncepcyjnej. Źródło: [14]	29
3.11	Przykład różnych pozycji bohatera.	31
3.12	Przykład modułów platformowych.	31
3.13	Graficzna prezentacja modelu RGB. Źródło: [15]	31
4.1	Przykładowy zrzut ekranu z gry Minecraft Java Edition. Źródło: [16]	34
4.2	Przykładowa tablica szyfrowania	37
4.3	Przykładowe drzewo binarne o wysokości 3. Źródło: [18]	37